

ДЖАНИ РОДАРИ НЕБЕТО Е НА ВСИЧКИ

Трѐведе и нарисуба
Валери Петров

ДЖАНИ РОДАРИ НЕБЕТО Е НА ВСИЧКИ

Превод: Валери Петров

chitanka.info

Треведе и рисува Валери Петров

Мили деца,

Тази книжка съдържа повечето от най-хубавите стихотворения на вашия стар познат, италианския писател Джани Родари. Той отдавна не е сред живите, но мисля, че веселите му стихчета, приказки и романи още живеят и дълго ще бъдат четени и обичани от децата по света. В книжката са включени десетината стихотворения, които бяха издадени за пръв път под заглавието „Продавач на надежда“ преди много години, когато вашите родители са били като вас. Но повечето от преводите, събрани тук, са направени сега, нарочно за това издание. Трябва да си призная, че при някои от тях съм превеждал доста свободно, защото исках те да станат така хубави на български, както са на италиански. Направих сам и картинките към тях. Разбира се, аз не съм художник, но като си спомних как съм рисувал като малък,

започнах с първото човече
и работата ме увлече...

Дано книжката ви хареса!

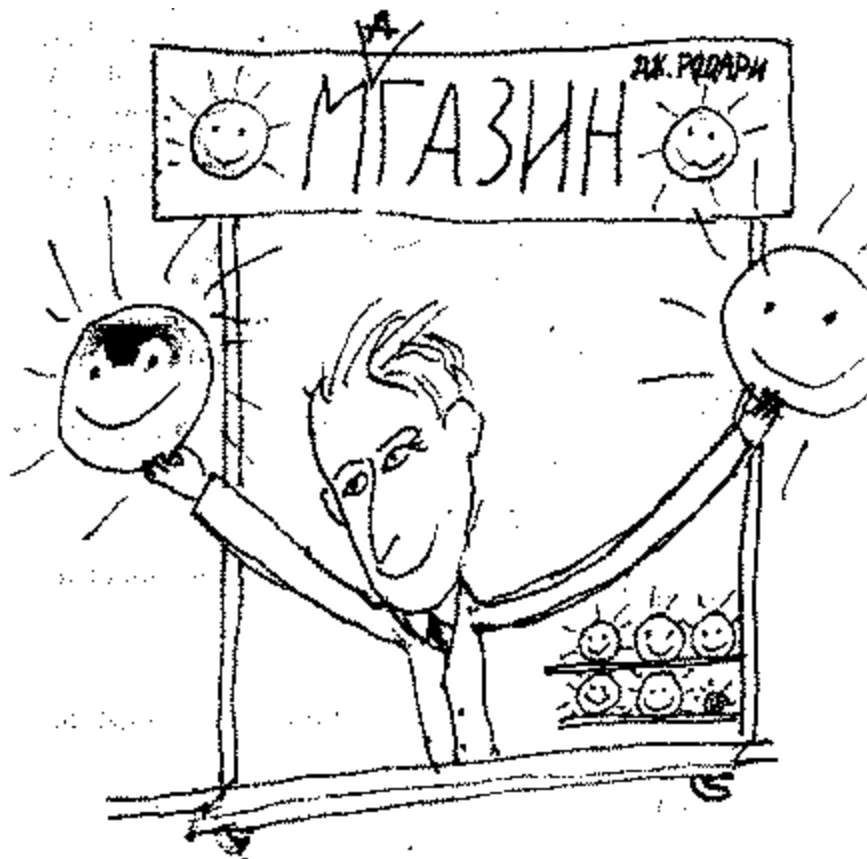
Много сърдечни поздрави от вашия

Василина

НАДЕЖДА

Ако
можеш да
имам едно

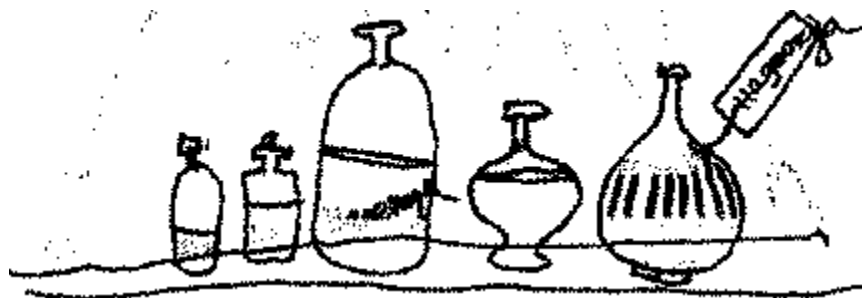

магазинче със две полички,
бих продавал... познайте какво?
— Надежда. Надежда за всички.

„Купете! С отстъпка за вас!
Всеки трябва надежда да има!“
И на всеки бих давал аз,
колкото трябва за трима.

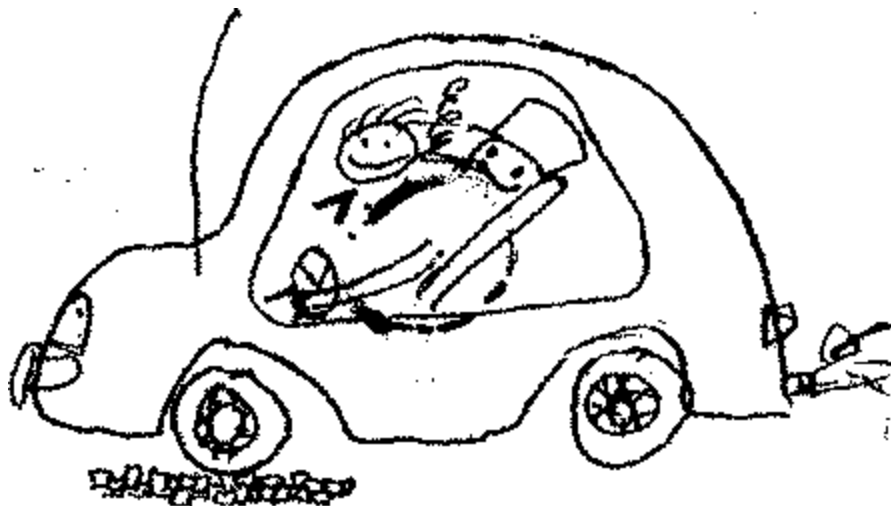
А на този, който няма пари
и само отстъпка поглежда,

*бих му дал, без да плаща дори,
всичката своя надежда.*

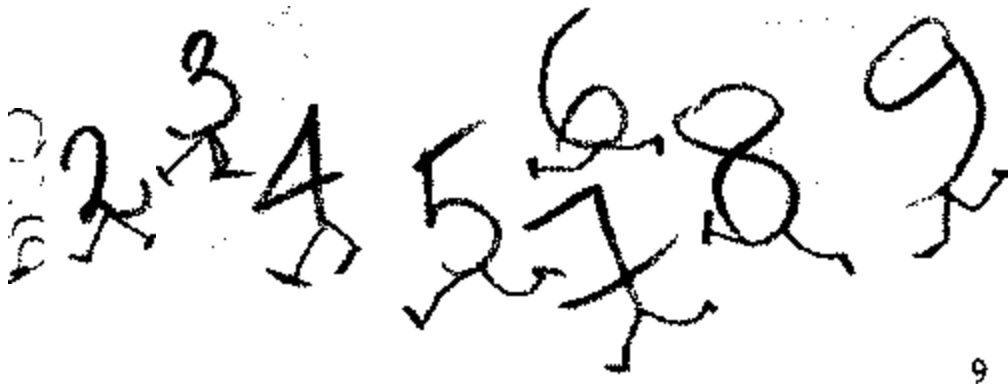
МАЛКАТА НУЛА

Им
аше една
Нула
кръ
гла като
О,
тя
не беше
сторила
ник
ому зло,
но

тъй като нямаше стойност, горката,
щом я съглеждаха, пицяха числата:
— Извинявайте! Бързам! Ще закъснея! —
да не би да ги видят със нея.
Но ето, тя срещна числото Едно,
което не беше с много стойност и то
и също се чувстваше жалко,
понеже бе много малко.
И каза му Нулата: — Я, със мене ела! —
И купиша двамата една стара кола
и смело поеха — пам-пам-пам — по шосето.
И ето:
Четворката, Двойката, Тройката
веднага изменят си стойката,
Пет усмихнат ги гони,
Шест им прави поклони.
Какво бе се там случило?
Десет бе се получило.
(Нали колата бе малка,

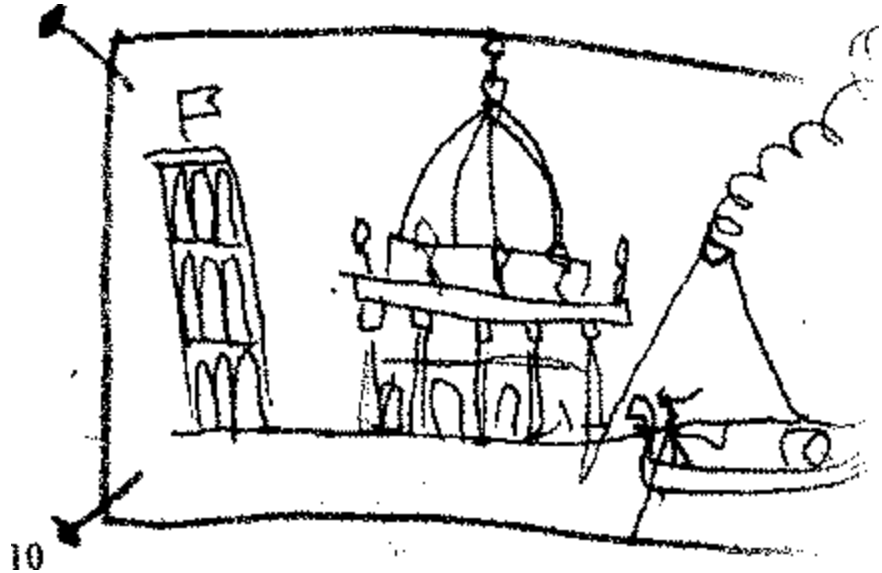
само с една седалка,
от Единица
наред със Нула
Десетица
се бе надула).
И стана тъй, че оттогава
за Нулата потръгна слава,
всички цифри я канеха,
подир нея се кланяха
и я хвалеха гласно
и я слагаха вдясно
(защото тайно
беше ги страх,
да не мръдне случайно
на ляво от тях!)
и изобщо извадиха те заключение
че и малките нули имат свое значение.

ЦВЕТОВЕТЕ НА ТРУДА

Всяка
а работа
на
тоя свят
цапа
човека
със
своя цвят:
черн
и от
въглища са
всички
огняри,
бели-

брашнени са всички хлебари,
на този пък, който машините прави,
ръцете са вечно от масло кафяви,
а бояджиите са от боята
шарени-марени като дъгата.
И само онези, без труд дето лапат,
единствено те своите пръсти не цапат
и нямат от работа
ни петно, нито знак.
Но тяхната работа
не е чиста все пак!

СЛУЧАЙ С ЕДНА СКОБА

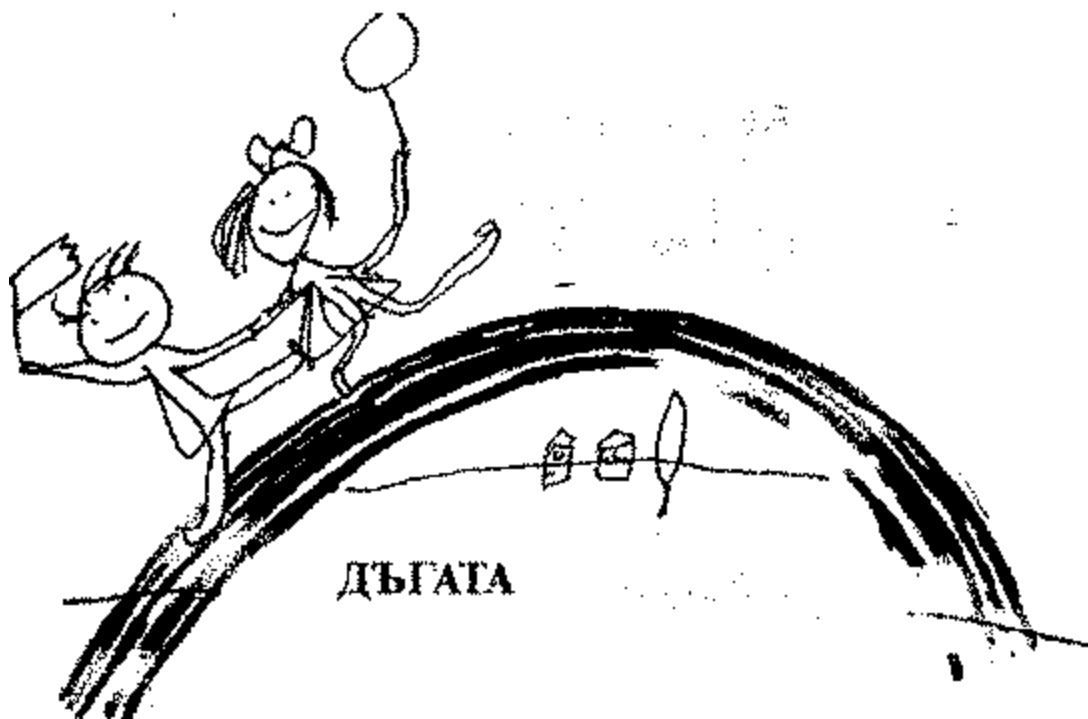
Един ученик
се заплесна за
миг
със своя съсед
да бърбори
и, както
отворил бе някаква
скоба,
забрави да я
затвори.

От станалото течение
едно изречение
с подлог, допълнение и сказуемо,
се разкиха неописуемо,
а след него и цялата тема
заподсмърча от хрема.

Затова, щом настинката мина,
тя накара да сложат табели,
на които писачи двамина
написаха с букви дебели:
„СКОБИТЕ ИМАТ ВАЖНА РОЛЯ.
ЗАТВАРЯЙТЕ СКОБИТЕ, МОЛЯ!“

ДЪГАТА

*Дъгата прилича на мост над земята,
окичен с байрачета от седем цвята.*

*Слънцето, златното, по нея минава,
всичко от нея по-весело става.*

*Синьо и жълто, червено, зелено...
Само едно ѝ е зле наредено.*

*И то е това, че тя иде след буря,
която огради и къщи разтуря.*

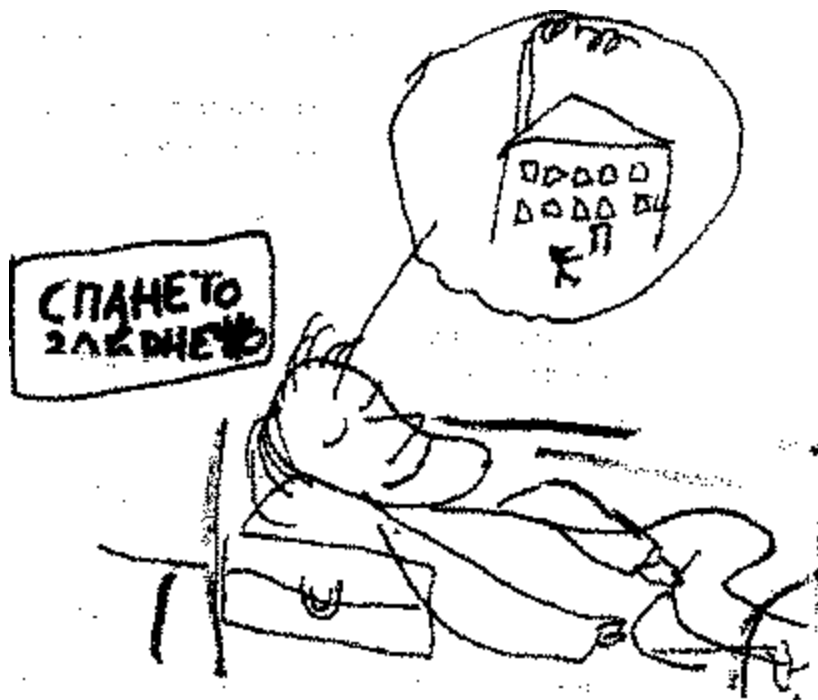
*А мисля: нима ще е грешка голяма,
бурята, просто така, да я няма?*

*Дъга, без да има гърмене зловещо,
това би било най-чудесното нещо!*

*Най-чудесното нещо би било на земята,
мирът да се сключва преди войната!*

БЕЗДОМНИЯТ

Тоз,
който си
няма пари,
нито къща,
към
гарата той
всяка вечер се
върща,

в
чакалнята
влиза, без
много да
тропа,
и ляга и
спи между
двата вързопя.

*Пазачът го гледа, стои и се чуди:
За где ли пътува? Дали да го буди?*

*А той не пътува ни нощем, ни с влака —
пътува той денем на двата си крака,*

*пътува, пътува с молбата си стара
и все не намира за себе си гара,*

*и все не намира ни хляб, нито къща
и пак се завръща в чакалнята съща,*

и влак щом изсвири, сънува, че него

заводска сирена отнейде зове го,

*зове го и казва: „Честито, човече!
Ти място намери! Ти работиш вече!“*

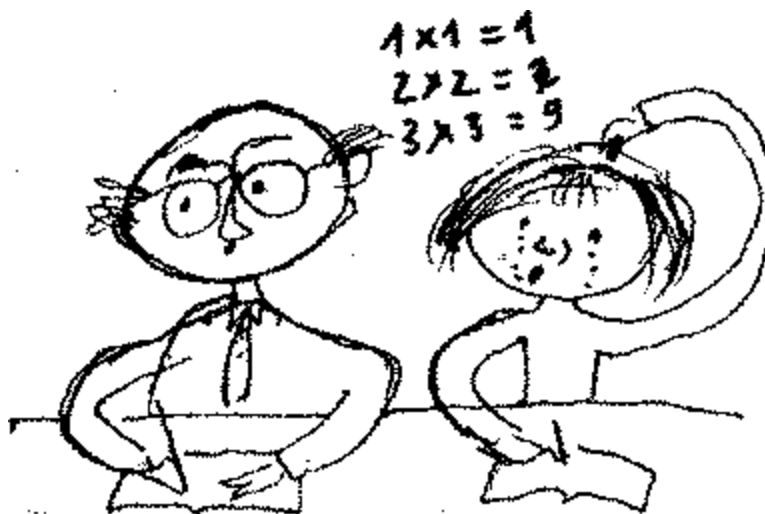
*Пазачо, смили се над нуждата чужда,
недей го събужда, недей го събужда!*

УЧИЛИЩЕТО НА ГОЛЕМИТЕ

Учат се
малките, за да
сполучат,
но и
големите също
се учат.

В тяхната
класна стая
голяма
чинове
няма,
престилчици няма,

ала и те разрешават задачи,
без да разчитат на подсказвачи.

Всекиго питат да отговаря
„Колко е сметката на обуцаря?“,

всеки е длъжен да помни урока
„Близък е срока да плащаме тока!“,

и се изплашват всички ужасно,
щом им дадат да решават на класно:

„Как да получим от своята заплата
дрехи, храна и море за децата?“

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Вя
рно,
пощенск
ите
марки
им
ат
шарки
мн
ого ярки,
но
лепилот
о по тях
и
до
днеска не
разбрах,
как
го
правят и
защо

винаги да има то
вкус на тапа,
вкус на ряпа!

Няма ли един химик,
със чувствителен език
да направи лепилата
по-приятни за децата!

И да имаме тогава

*една серия такава:
хем със весели картинки,
хем със вкус на боровинки!
Или пък на мандарини!
На кайсии, на малини!
Ех, да пуснеха за нас
марки с вкус на ананас!*

ПЛЕТАЧЪТ НА СТОЛОВЕ

Плетачо
на столове,
добър ден!

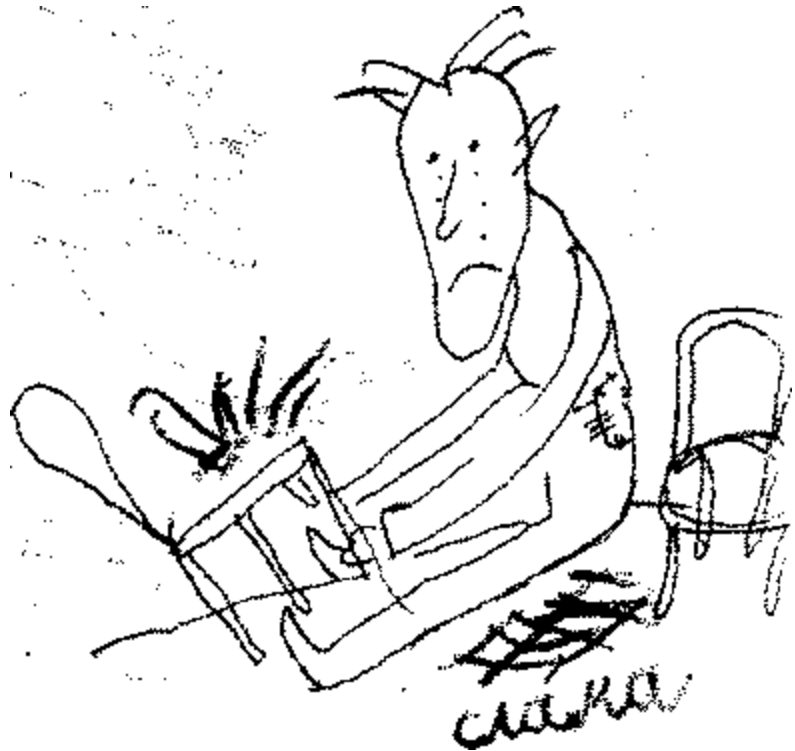
Ти
работиш пак,
седнал на
земята.

Ех,
грешно е
животът
нареден,
отдето и
човек да го
пресмята!

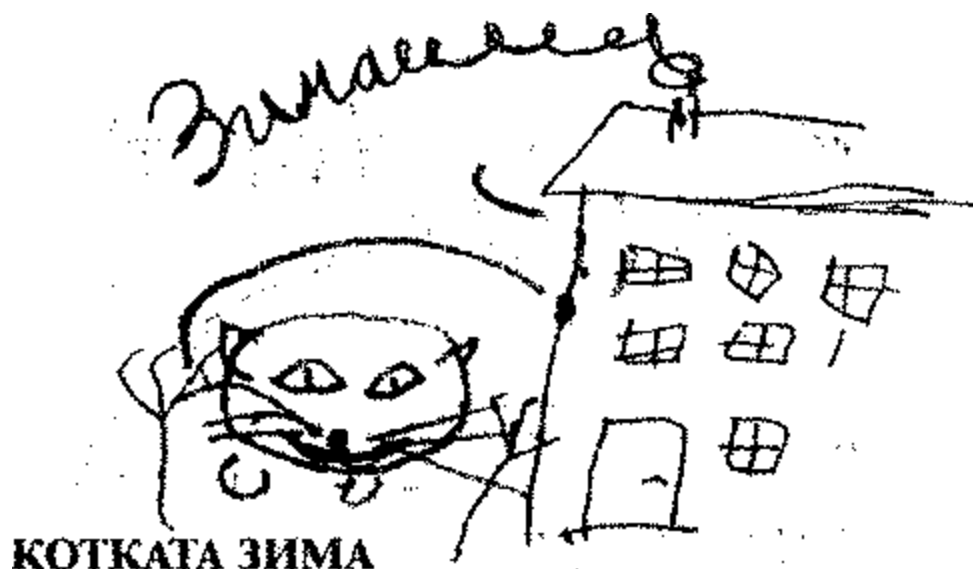
Тъкачкат
а в завода няма
плат

да си ушие рокличката проста,
селякът сред житата мре от глад,
строителят на къщи спи под моста,

Завръща се от фабриката пеш
автомобили, който в нея прави,
и ти, столарю, столове плетеш,
а сам седиш на плочите корави!

КОТКАТА ЗИМА

*Отде е пристигнала точно, не зная,
и отде толкоз ласкавост взима,
но, виж по стъклата на класната стая
как търка гърба си Котката Зима.
Облачно-сива,
сънно-красива,
опашка от пушек към небето извива,
кълбо от мъгли ту търкаля, ту гали
над бели площади и бели квартали
и по къщите лази със мекички лапи,
сякаш преглежда домашни долапи,
и ме кани навънка... — Не, не, не съм глух,
госпожо-учителко, признавам, не чух
какво казахте точно, но тази Котана,
сякаш са мишки, всички мисли ми хвана
и ги понесе далеч от граматиката,
от географията и от математиката,*

*към пързалки, шейнички,
елени, елхички...
Котката Зима, тя ме разсея —
затуй напишете забележка на нея!*

ПЪТНИЧЕСКИЯТ ВЛАК

*„Пътнически влак“ е
оня влак,
който уж е страшен,
но е благ
и — нали не може да
откаже*

*на кантонче даже —
спиращо просто, дето види
керемиди.*

*Понякога той е съвсем закъснял,
с половин час или даже със цял
и, дявол да го вземе,
той няма време!
Но, ах, тази гаричка малка,
жалка,
самотна,
сиротна,
която тъй дълго чака
да спре и на нея влака,
а бързите влакове край нея летят
и пушат, и свирят по своя си път!*

*— Поспрате — тя шепне, — господин влак!
Поспрате край мене и ще тръгнете пак!
Какво толкова гоните,
нека си починат вагоните!*

*Най-сетне и аз като всяка спирка
имам своя началник със свирка*

и
пътник
истински
има
и аз,
кому
то иска се
да
пътува с
вас!

— Не
мога, не
мога,
има
заповед
строга!
В
закъснение
пак съм,
трябв
а да
наваksam. —

Доволен е
Защото влакът
е сгрял.

Тъй отвърща влакът на малката гара
и страшно пуфти и се крие във пара,
но гледай го... ето, че стана червен!...
Ето отстъпва след миг победен!...
Нали ви разправях, такъв си е той:
— Но само минута престой.

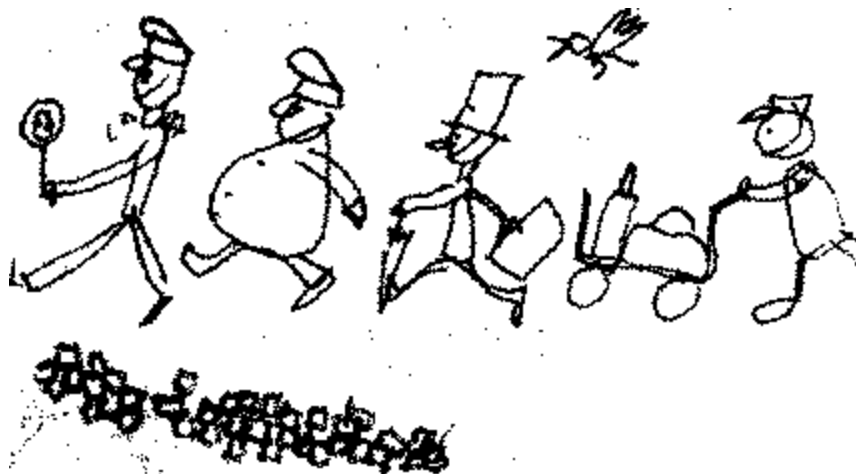
Ах, каква радост на малката гара!
Ето, изскачат от нея в превара
началникът с еполетите,
чиновникът за билетите
и важни към вагона крачат

пътни
икът и
носачът.

И
влакът пак
тръгва и
изгубва се
пак

Трака
-трак,
трака-
трак...

Той е пътнически влак,
външно страшен, вътре благ.

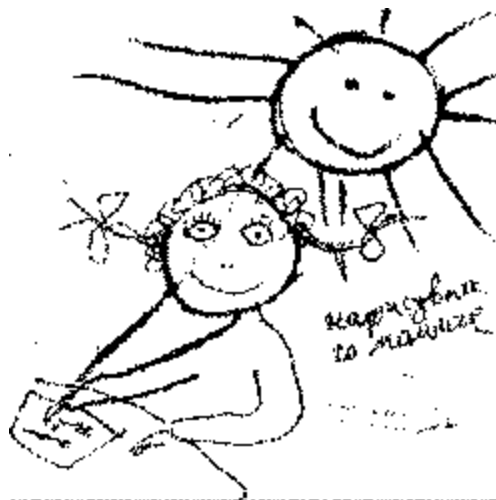
ЗЛАТНИ ДУМИ

*Ти си мислиш: — Да имах
слънчев лъч за писалка,
как ли златна би светела
всяка думичка малка! —*

*Но в твойта мастилничка
има думи, които,
са по-скъпоценни
от съкровище скрито.*

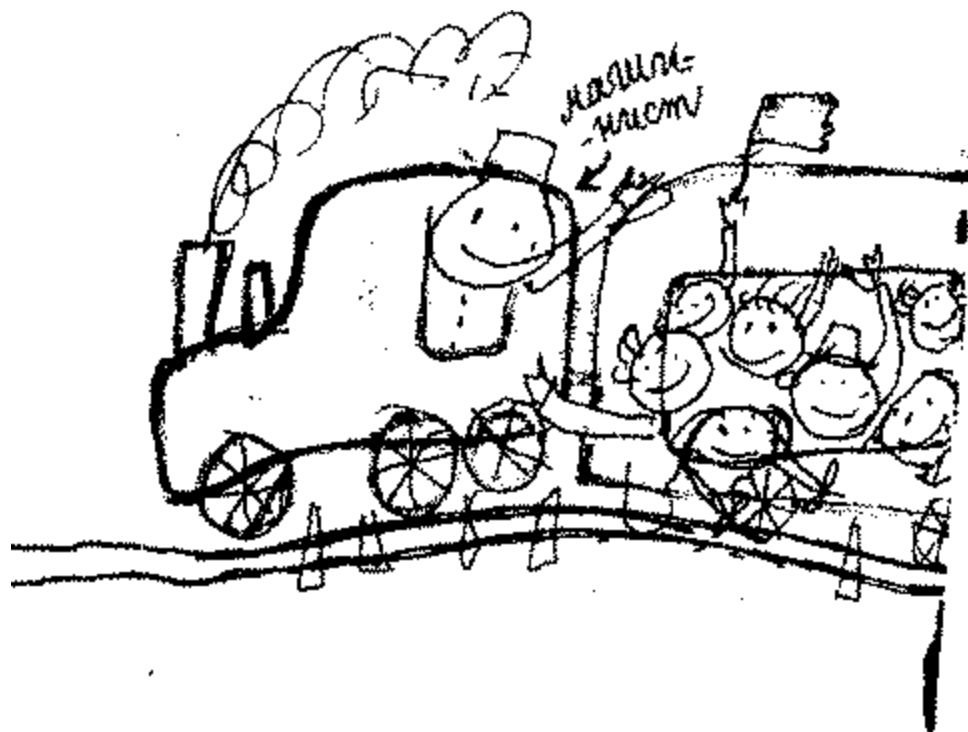
*Ако някой със мисъл
добричка и чиста
оттам ги измъкне
и напише на листа,*

*те златни ще блеснат,
приятелче мило,
макар и написани
с най-черно мастило.*

ДЕТСКОТО ВЛАКЧЕ

*Има
една
любима
страна,
дето децата играят щастливи
със свои влакчета и локомотиви,
и то с влакчета истински, а не играчки,
с вагончета дълги 15 крачки
и линии, ехее, от тука до там,
аз всичко това съвсем сигурно знам.
Там момченце със свирка е началник-гара
и момче-машинист машината кара,
момиченце с плитка е началник-vlak
и кондукторът с клещите е момиченце пак.*

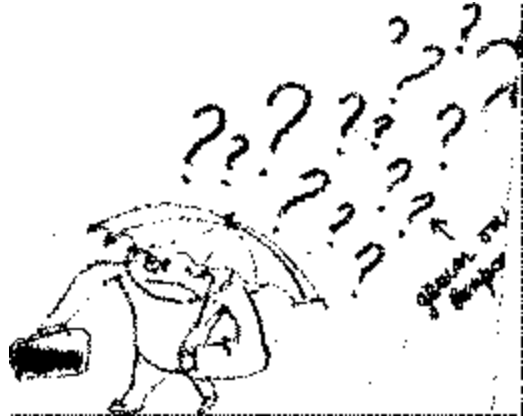
И —
за сигурен
знак, че
тов
а е детско
vlakче —
вът
ре в
купетата
и вън в
коридорче
то

няма места да не са до прозорчето.
А на гишето,
където
опашка от пътници чака
да си купи билети за влака,
обявление е окачено:
**„ПЪТУВАНЕТО НА ВЪЗРАСТНИ ЛИЦА,
НЕПРИДРУЖЕНИ ОТ ДЕЦА,
СТРОГО ЗАБРАНЕНО!“**

ВЪПРОСИТЕЛНИЯТ ЗНАК

Познавам един
въпросителен знак,
ужасен чудак,
с малка главичка и косъм
извит;
той е, както на вид,
така и по нрав
любопитен ужасно:
на ляво и дясно,
в домашно и в класно,
пита, разпитва, иска да знае,
това къде е, онуй кога е,
задава безбройни и мъчни въпроси
за еди-що-си и еди-какво-си
и когато получи отговор грешен,
тъй размахва камшика си, че съвсем не е смешен!
На годишния изпит целият клас
(а с него и аз!)
бяхме поставени пред тъй трудна задача,
че въпросният косъм като луд заподскача
и така се изви,
треперещ и злобен,
че стана, уви,
на двойка подобен!

МОРЕТО

Едно бедно
детенце познавам,
което
е виждало
само на картинки
морето.

Решил съм
през юли да го взема
на плажа,
и „Гледай
морето!“, така ще
му кажа.

Но страх ме е
много, че когато го
види,
ще останат
наоколо само пясък
и миди,

защото с
очите си момченцето, зная,
ще изпие морето от края до края!

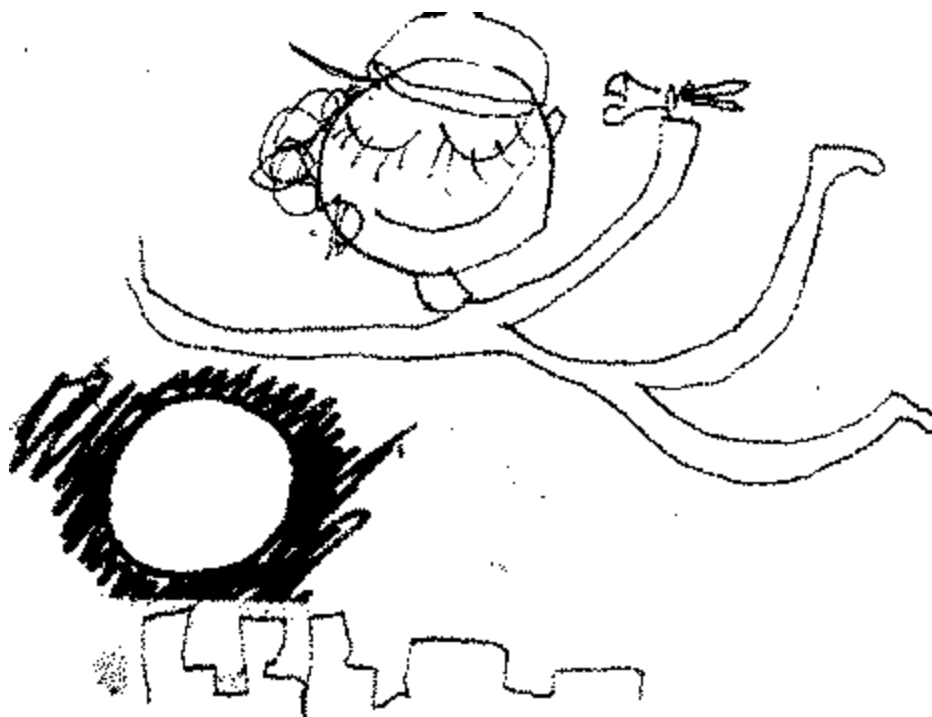
ПРИ ДОКТОРА

— Синът ви,
госпожо, от много
игри
и каране
велосипед,
няма сили да
каже „трийсет и
три“,
а стига най-
много до „двайсет и
пет“!

ПАДНАЛИЯТ НАГОРЕ

П
о курса
към
Алдеба
ран
н
а
космол
ета бе
прибра
н
е
дин
блужда
ещ във
небето
м

лад елтехник от гр. Сполето,
пострадал поради това,
че рошавата му глава
във лунна нощ, когато той
излязъл на балкона свой,
олекнала от тон мечти,
повлякла го да полети
към бездната. Във чест на госта
изпити бяха чашки доста,
но боцманът все пак му рече,
че, върнат на земята, вече
с мечтите при луна такава
желателно е да внимава.

РАЗЛИКИ

*Измъчва ме, сине,
въпрос,
като те гледам
отсреща:
И лодката има си
нос,
но миризми не усеща;

столът и той е с
крака,
но никъде с тях не
пътува;
иглата е също така с
ухо,
ала нищо не чува;

пиронът с глава е и
той,
но с нея не разсъждава...
впрочем, приятелю мой,
и твоята май е такава.*

СТАРИ ВЕЩИ

Търгове
цо на стари
вещи,

какво
успя да
събереш ти?

— Една
обувка без
подметка,

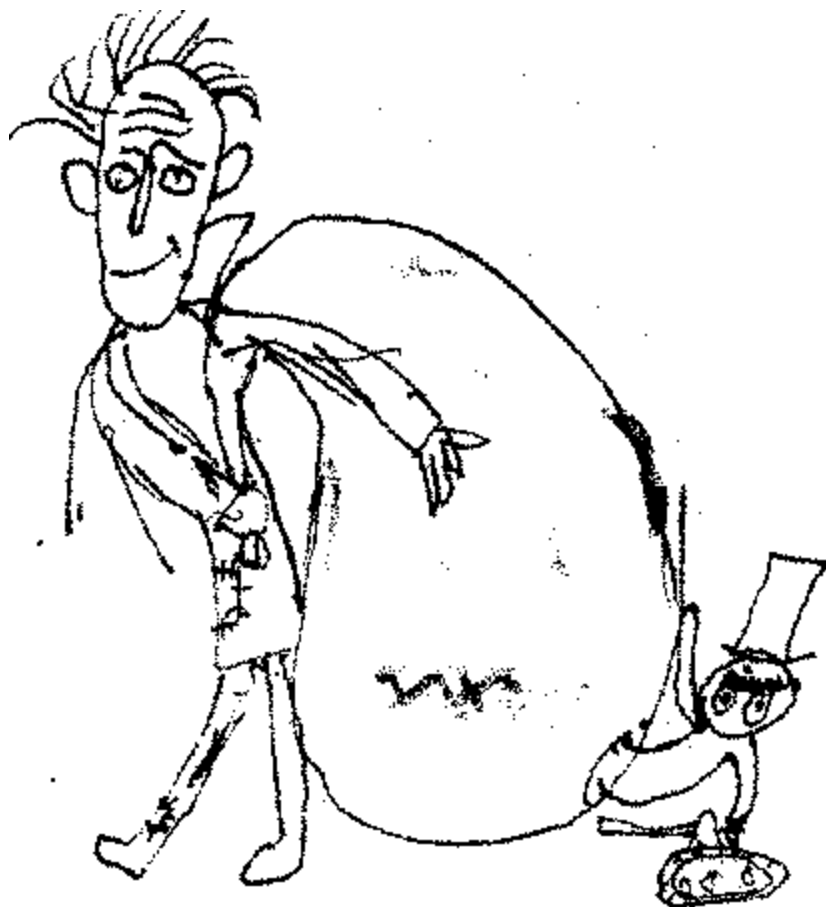
една
проядена
жилетка,

два
чифта черни
панталони,

отзад
протрити от
поклони,

една
лакейска
ръкавичка,

една паничка без паричка,
и най-отдолу, вдън торбата,
един министър на войната.

ЧУДНИЯТ ЧИНОВНИК

Чиновник
най-обикновен,
той
тръгва в седем
всеки ден
и дълго в
тролейбуса

се бута и се друса.
Не е висок, не е красив,
дори е мъничко плешив,
а срещат се чиновници,
чиновници-сановници,
началници на сектори,
инспектори, директори...

Не, нашият човек дори
е несравним със тях по ранг.
Но той затуй пък е МУСТАНГ!
Как тъй „мустанг“? Какво пък туй е?
Но трябва някой да го чуе —
тъй както цялата ни къща —
когато у дома се връща
и „Хайде!“ виква на сина си
и в миг го метва на гърба си
и почва с него едно друскане
и цвилене и надпрепускане,
без пет пари да дава
за вдиганата врява:
— Бързо! — Хоп!
— В тръс!

— В
галоп!

И въпреки
че
протестираме,
ний в
къщи всички го
разбираме
и тук ви
го описах аз,
защото
исках и на вас
да стане
близък, мил и
скъп
чиновникъ
т с дете на
гръб!

ГРАДЪТ НА КОЛЕДНИТЕ ЕЛХИ

Къде са
децата, които
до днес
са
останали без
елха за
Коледа с
играчки,
свещички
и сняг от
памук?

Веднага,
всички,
събирай
се тук!

Строй
се!

Преброй
се!

От вчера
открит е

Градът на Елхите!

След малко потегля автобусът за там!

Къде се намира, аз точно не знам,

но казват, че улиците в този приказен град

били украсени от безкраен парад

на елхи, всяка с дъх на зелено и клони,

отрупани с орехи, смокини, бонбони!

На площада му светел пазар на открито

с играчки, каквито

не сте и сънували! И то без пари!

Продавачът дори
благодари:
— Бяхте крайно добри
чест да окажете толкоз висока
на моята стока.
Наминете отново най-много след час.
Чакам нови играчки специално за вас! —
А най е чудесно, че магазините
нямат изобщо стъкла на витрините,
и всичко, което по поличките има,
просто, както минава, човек си го взима!
Много е хубав този приказен град,
макар че съм чувал един мой познат
да се смее: — Хи-хи!

Град пълен с елхи!
Не ми се вярва, че той съществува!
Туй дете го сънува! —
Но дори да е тъй, какво от това?
Нали свети с елхите си във мойта глава!

ЗАГУБАНЧО

Горкият
Загубанчо
дотолюва загубен
е,
че просто губи
всичко,
което е за губене!

Загуби апетита
си,
а после и пътеката,
когато за лекарство
го пратиха в аптеката,

загуби и гласа си
от песни със китарата,
загуби и реда си
пред касата на гарата,

загуби на Спорт-тото,
загуби на лотария,
загуби бас на мача
Италия-България.

Такъв е — губи всичко
с едничко изключение:
не си загубва само
доброто настроение!

ВЪЗДИШКИ

Със
гласец учтив и
тих,
все така
със „бих“ и
„бих“

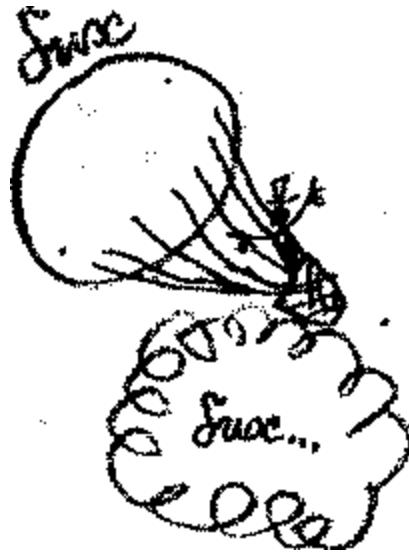
нещастно
то, горкото
Условно
Наклонение
въздиша
от креслото
в безводно
настроение:

— БИХ
отишло в
Лисабон...
БИХ
пътувало с
балон...

БИХ
могло на скок висок
сто атлета да надскоча...
БИХ записало нов рок
на касета и на плоча...
Само дето туй „АКО“
ми е хвърлило око
и след всяко „БИХ“, уви,
по петите ми върви:
БИХ могло, АКО умеех...
БИХ дошло, АКО посмеех...

Да, каквото да говоря,
то ми пречи да го сторя! —
Просто е за съжаление
това Условно Наклонение:
тъй да го измъчва едно „ако“ нищожно —
БИХМЕ му помогнали, АКО бе възможно!

МЪРЗЕЛОНСКИЯТ РОД

Мой малки приятелю, който риташ с крачка,
когато те будя, и хъркаш така,
сякаш спиш и сънуваш,
а след туй се преструваш,
че коремче боли те и много си зле,
чуй сега списъка на всички крале,
които съгласно безбройни предания
са владели великата страна Мързелания:
Техният род
започвал от
Мързелон Първи, прочут със това,
че се будел едва,
когато идвал часът за спане
(преди това — не!),
и затуй носел прякора Мързелон „Сънливеца“
След него царувал Мързелон „Ленивеца“,
а подир него — Мързелон Трети,

представян легнал във всички портрети.
След туй — пак от кревата —
царувал в страната
Мързелон Четвърти, наречен „Възглавката“,
който взел за жена Мария „Прозявката“
и имал от нея дванайсет прозявчета
с по четири будилника на нощните шкафчета.
Наследник на трона и пръв сънльо от всички
бил избран Мързелон „Затвори очички“,
който дори като водел война
със съседна страна,
през цялото време
предпочитал да дреме
и оставял маршалите и генералите
да губят битките и раздават медалите.
След него следвал Мързелон Шести,
наричан „Възлез ти!“,
защото от мързел
изобщо не бързал
да възлиза на трона,
и щом възцарил се, предал власт и корона
на брат си, наречен впоследствие
Мързелон Седми с прякор „Сънното Бедствие“,
Последвали Осми, Девети, Десети —
отбор мързелоновци и сънливци заклети —
до Единайстия,
с който тази династия
най-сетне завършила. Така че и ти,
мой-малки приятелю, който вече почти
си напълно събуден, изричай юргана
и извикай на татко си със скок до тавана:
— Аз се правя, че хъркам, но само за смях,
и не съм Мързелон, ни роднина със тях!

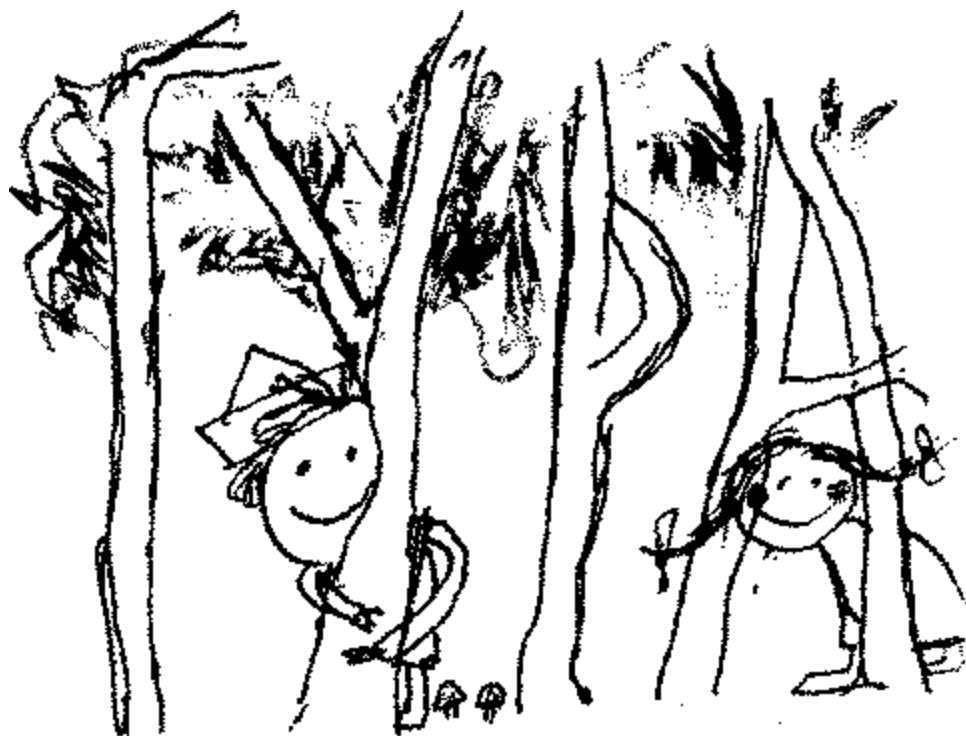
ЧУДО В ПАРКА

Чудно
чудо! В
парка
днеска,
        кякто
си вървах
така,
        гледа
м: дреха се
разхожда
        без
ръце и без
крака.
        Приб
лижих се
да я видя,
        И
какво
излезе то?
—

Смешно някакво момиченце
в татковото си палто.

НЕДЕЛЯ В ГУРАТА

*Едно учениче написало
във своята тетрадка за класно:
„В неделя бяхме в гУрата
и играхме и беше прекрасно!“*

*Правописната грешка, разбира се,
учителят стар забелязал,
но със молив червен във ръката,
въздъхвайки тъжно, си казал,*

*че горите, каквито са днеска,
изпосечени, грозни, едва ли
на тоз негов възпитаник малък
много свежест и хубост са дали,*

и че може би трябва наистина
тези днешни гори безобразни,
пълни с рев на мотори, транзистори
и останки от обеда мазни,

да се пишат не вече със „О!“-та,
в знак на радост, възторг, изненада,
а със „У!“-та, в които да има
недоволство и яд, и досада.

— Но тез
думички „беше
прекрасно“,
със
които това
учениче

изразило е своето щастие —
той си казал — от тях си личи, че

то е тичало, то се е крило
събирало гъбки, играло
и за три незрели къпинки
колени и ръчички издрало.

Не, не бива да бъдат вгорчени
тези детски щастливи недели...
Една грешка, и то правописна
все едно, че не сме я видели!

В ИНДИЙСКА НИШКА

*Тихо, тихо като мишка,
тръгвай с мен в индийска нишка,*

*да заровим под луната
брадвичката на войната.*

*По бизонските пътеки,
гледай, с мокасина меки,*

*с лъкове и сарбакани
стъпват смели мохикани,*

*стъпват
ярошни апахи,
урокези и
навахи,*

*до един на
нас известни
от
квартални битки бесни.*

*Тихо, тихичко, на пръсти,
с тях и ти в тревите гъсти*

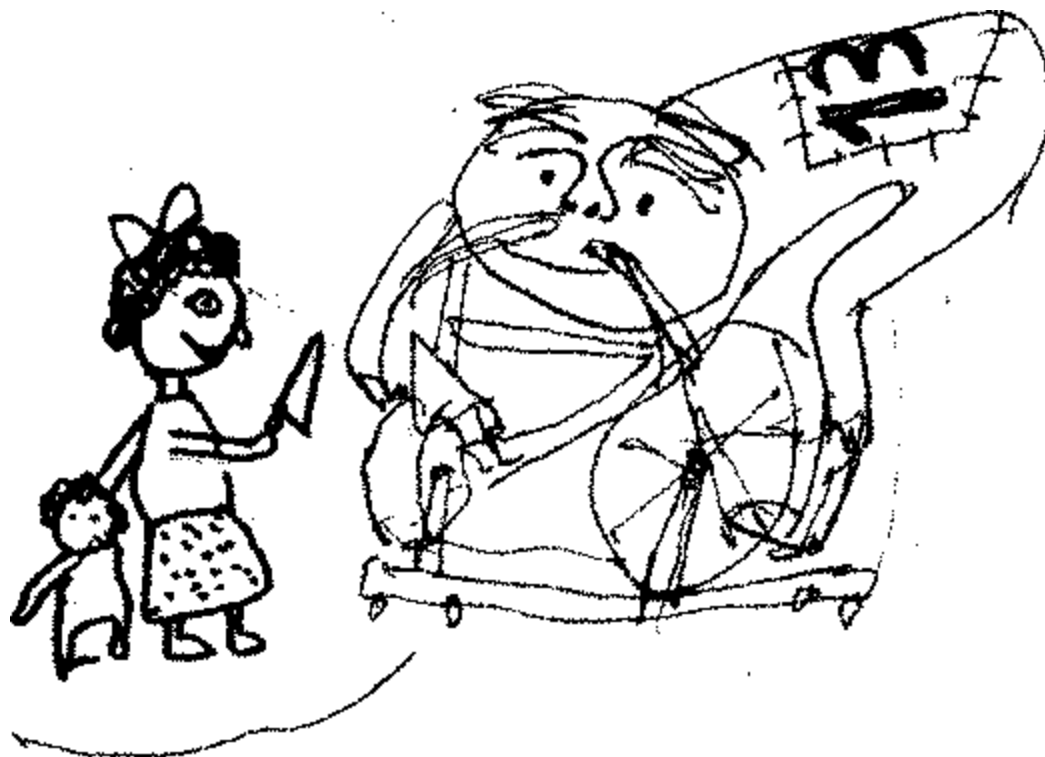
*с мен гушни се, мой команче,
под сънливото юрганче,*

да
не ни се
скара
мама
пъ
рва
жрица
на
вигвама!

ТОЧИЛАРЯТ

*Знам един колоездач,
който от зори до здрач,
сам, на уличката стара
колело на място кара.
Като него няма друг —
все върти и все е тук!*

ДЕЦА И КУКЛИ

Твoйтa куклa oт нaйлoн,
мoя дъщe лoбимa,
e нaвярнo щaстливa,
чe всичкo си имa:

къщa с грaдинкa,
гoстнa и спaлня,
чaшки с лъжички,
хлaдилник, пeрaлня;

a oсвeн туй, зa сeбe си,
същo нaкoлкo кукли,
всички с дрeшки смeняeми
и фризурa нa бoкли,

oсвeн eднa сaмo,
кoятo e мaлкa,
нo тя пък с кoличкa
и кутийкa зa тaлкa...

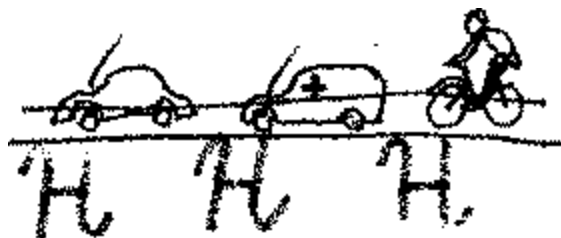
И тaзи кaртинкa e
мнoгo щaстливa
нo мeн aкo питaш,
пo зeмятa нe бивa

дa имa кукли
с чaшки, с лъжички,
и мoмичeнцa живи
с пo двe прaзни ръчички.

КРАДЕЦЪТ НА „Н“-ТА

Някои дирят
причината
за станалата беда
в камион, който бил
претоварен
и в придошлата вода,

но аз зная, че мостът се смачка,
сякаш беше от крехък картон,
защото го бяха излели
от евтин „стомаХобетон“.

Трябваше да е „СтомаНо-“
бетонът във него излят,
както изобщо мостовете
се правят по целия свят,

но
строител
ят, за да
натъпче
своя
бездънен
стомах,

смен
и „Н“-то
със „Х“,
от което
мос

тът руХна във облак от праХ.

*Защото стомаХобетонът,
ако нямате нищо против,
на опъване, натиск, усукване
е решително неиздръжлив.*

*Но това си остана потулено
и на практика тъй стана тя,
че оказа се мостът в реката,
а измамникът забогатя.*

*Сега има две „Алфа-Ромео“,
три вили, богат гардероб,
и всичките крадени „Н“-та
му дрънкат в широкия джоб.*

ЛУНА НА КОНЕЦ

*Луната е твоята
приятелка кротка
тя излиза, детето ми,
със теб на разходка,*

*и когато вървиш,
приближава те, виж,
голяма и бяла,
а когато се спреш,
и нагоре се взреш,
тя също е спряла,*

*сякаш е кученце
бяло, послушно,
или е някакво
балонче въздушно,*

*което ти, мило,
където да ходиш,
на тънък конец
със тебе си водиш,*

*а вечер за пръстчето
си връзваш така, че
да виси чак до утрото
над твойто креватче.*

КОТЕШКИЯТ ВЕСТНИК

Във вестника, който котките
си намират в неделя пред прага,
има на шеста страница
пет колонки със „Търси-Предлага“:

„Търся дом богати квартали
бюфет, който зле се затваря“;
„Желая съжителство баба
позната на колбасаря“,

„Чистница галя се мъркам
създавам кътче уютно
малки опашкодърпачи
изключени абсолютно...“

Безработните котки, които
си нямат храна и постеля,
изчитат от края до края
тези обяви в неделя.

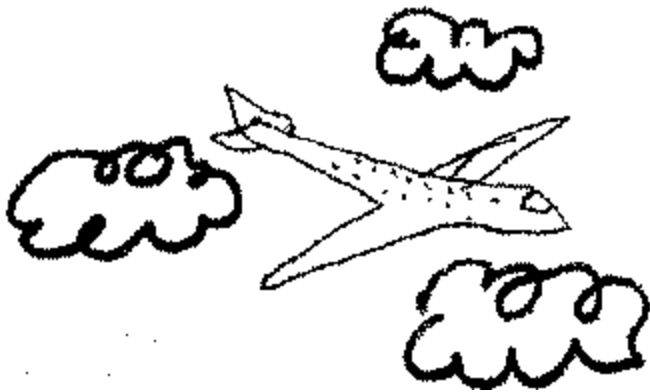
Но „Търся“, уви, има много,
а „Предлагам“ — ужасно малко,
и котките сгъват вестника
в настроение твърде жалко,

Въртят се след пладне вкъщи,
кисели и печални,
и после се преобличат

за своите концерти квартални.

НАЙ-ВИСОКО

Според туй
къде работят
различните
хора,
различно
просторен е
пред тях
кръгозора:

За да
стигнат до тебе
скъпоценните руди,
под земята миньорът
в тъмнината се труди;

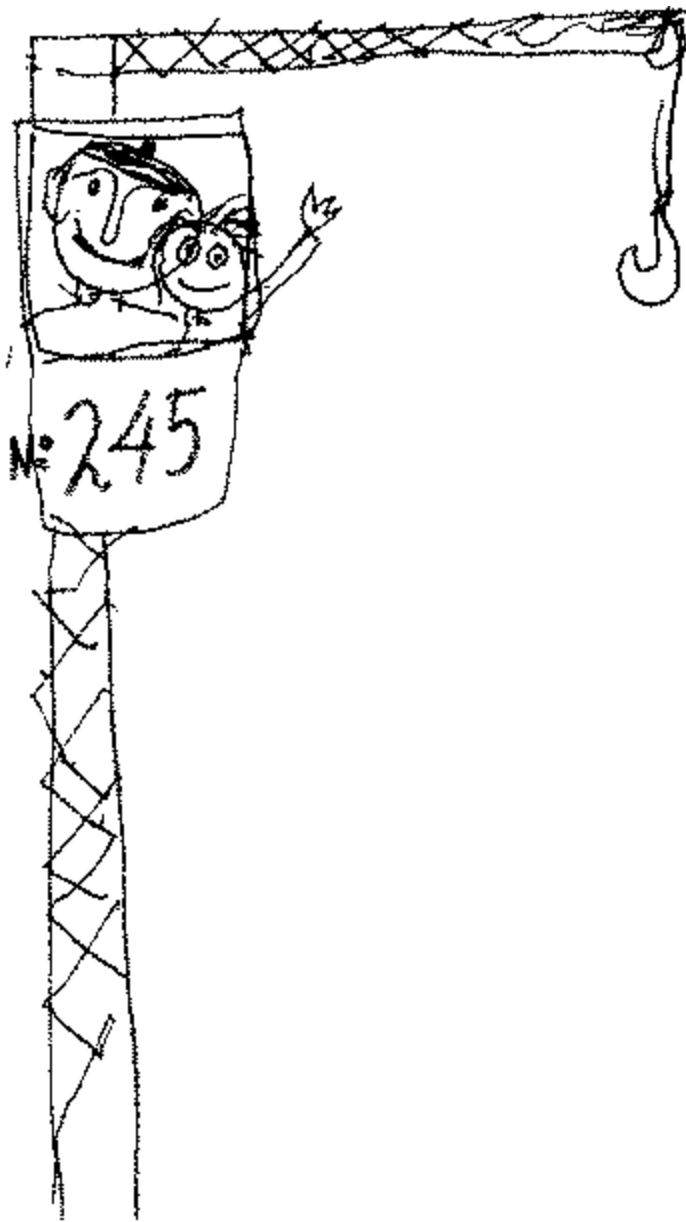
пред водача на трактора
хоризонтът открит е,
но пък той постоянно
е загледан в браздите;

гледна точка от другите
далеч по висока
има, кацнал на стълба,
поправячът на тока;

а пък още по-горе
коминочистача,
без да плаща, си гледа
на игрището мача.

Но над всички и всичко,

видях отзарана,
оня,
който командва
стрелата на
крана.

В свойта малка
кабинка,
по-високо от
всички,
кой го знай как ни
вижда
като черни
мушички,

и какъв ли пред
него
необятен
простор е...
и да можеше
някак
да ни вземе там
горе!

НАШАТА КРАВА

Нашата крава е синя.
Казва се Антоанета.
Тя често се вози в трамвая,
без да си дупчи билета,

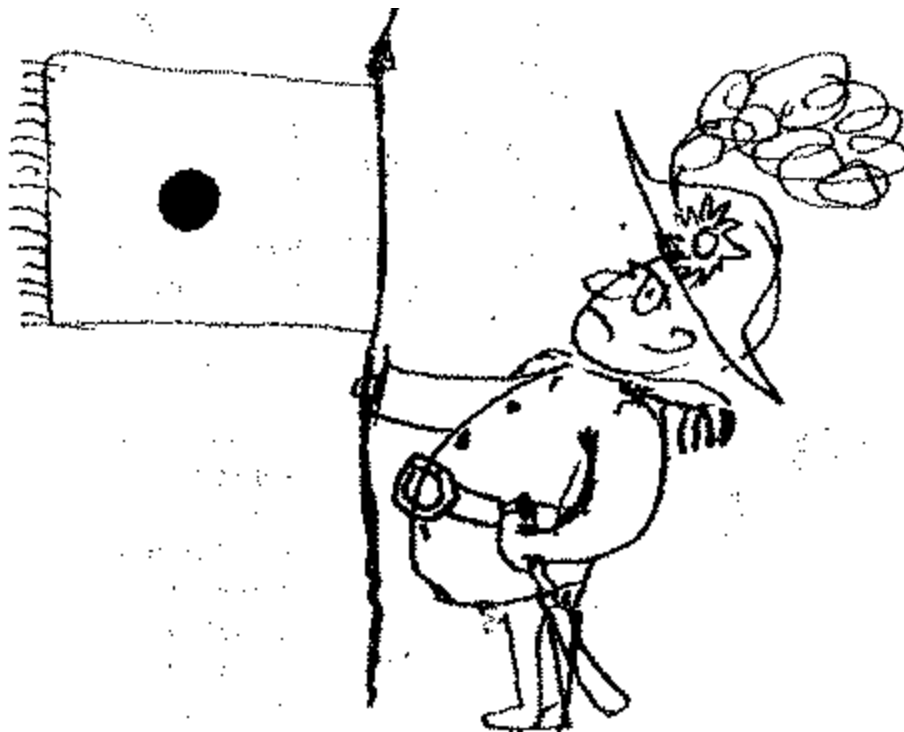
има рога и опашка,
обича стафидки и сладко,
и утре ще бъде утеха
за своите мама и татко...

Знам, че това са измислици,
но темата беше такава,
а не знаех какво да напиша,
понеже си нямаме крава.

ТОЧКАТА-ДИКТАТОРКА

Ед
на точка
ужасно
надута
изп
ищя пред
света
изумен:

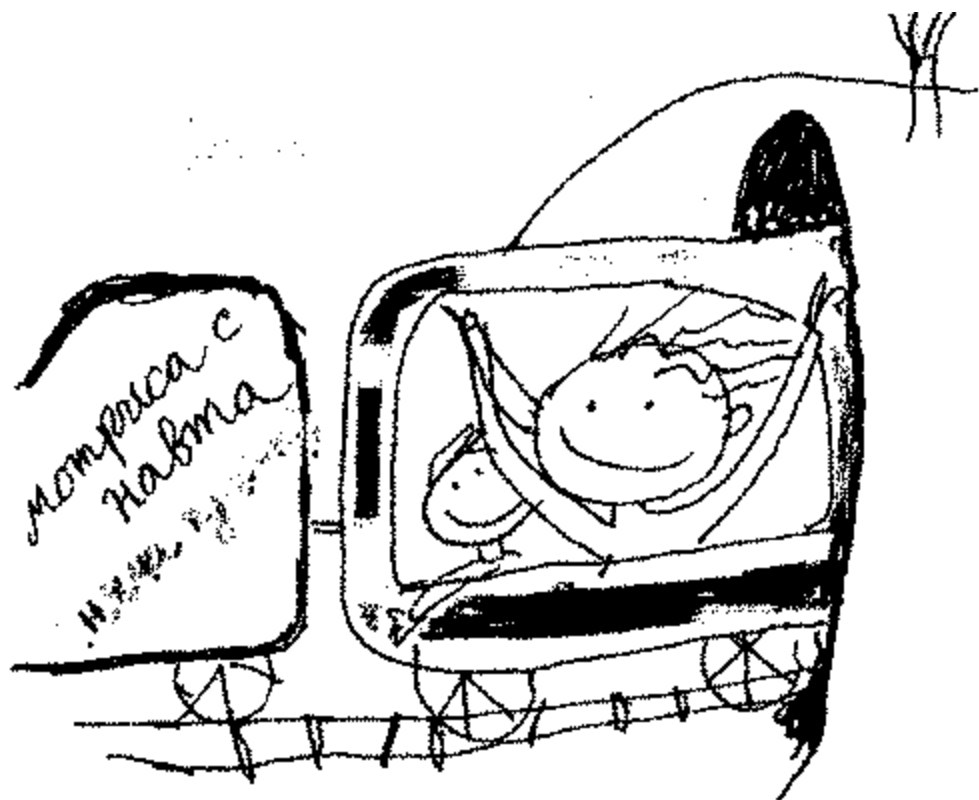
—
Всичко
свършва
от тази
минута.
Ни
що няма
след
мен! —

Ала думите вдигнаха врява:
— Тая точка е смахната май!
Проста „точка, нов ред“, а го дава
като „точка и край“!

Да вървим, а пък таз горделивка
нека тук да си кисне! Напред! —
И поеха след кратка почивка
от по-долния ред.

ТУНЕЛЪТ

*Вътре в тунела
е нощ и мрак,
но нощта е във него
така кратка все пак,*

*че преди, изненадан,
да кажеш „Ах!“
и преди да те хване
от тъмното страх,*

*тя вече е свършила
и отново е ден,
и се виждат две крави*

и хълмът зелен.

УЛИЧНО ПРЕДСТАВЛЕНИЕ

*Една циркова,
нищо и никаква сцена,
дори без платнище,
дори без арена:*

*наврѣх пирамидата
едно акробатче,
навярно на тримата
най-малкото братче,*

*дребничко, мършаво,
бе застанало право,
а отдолу поддържа го
многогласното „Браво!“*

*и служат му, скрити,
за нежна опора
сълзите в очите
на бедните хора.*

НЕБЕТО Е НА ВСИЧКИ

Ч
удят
се
всички
момиче
нца,
ч
удят
се
всички
момчен
ца:

Н
ебето
е цяло,
едно,
а
е на
всички
оченца.

Т
о е
мое,
когато
го
гледам,

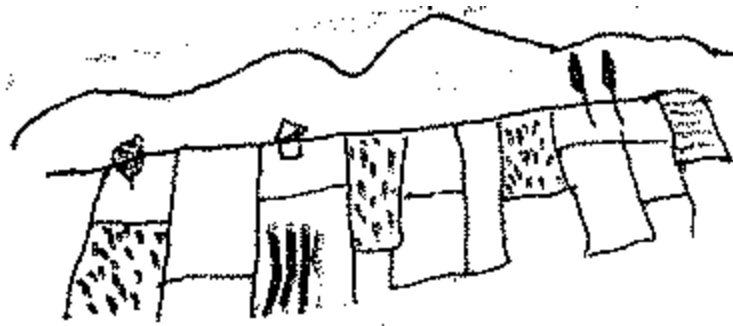
и на тоя до мене, и на тебе,
на царя, на градинаря,
на поета, на малкото бебе.

Няма бедняк така беден,
че да не го притежава.
За лъва и за зайчето то е
обща въздушна държава.

И никак не се изхажява,
ако пръв го погледне съседа,
не става по-малко красиво,
за който последен го гледа.

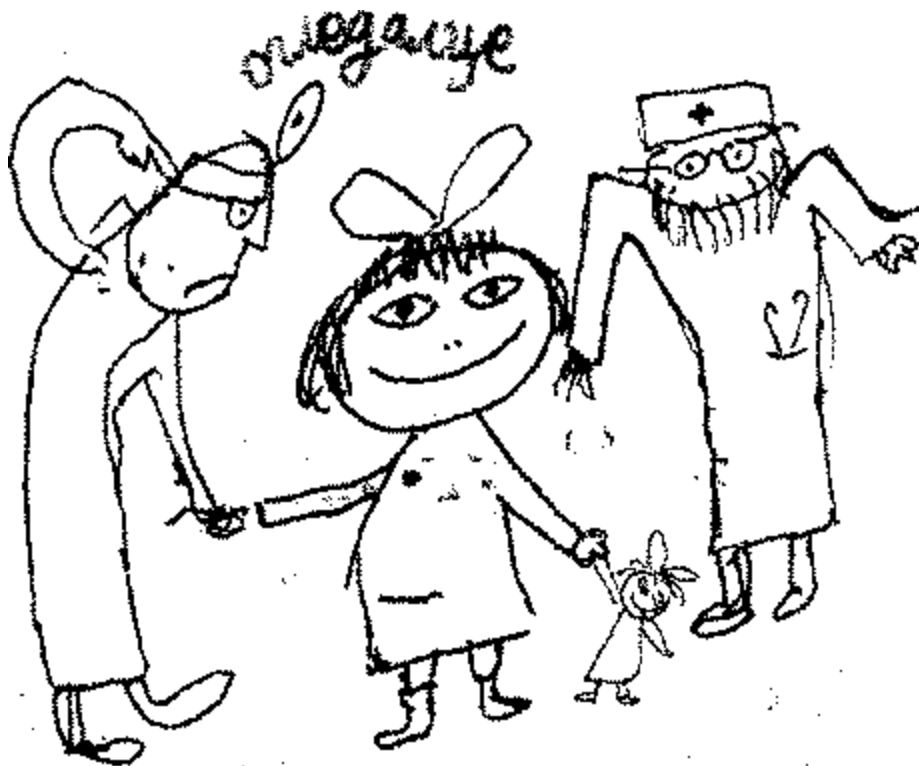
А щом е така — питат всички
момиченца и момченца, —
защо е небето цяло,
а земята — на малки парченца.

ЧЕРНО СЛЪНЦЕ

То
ва тук е
разказъ
т
на
един
мой
приятел
за
това
как от
своята
дъ
щеря си
изпатил
:

—
Мойто Джинче по правило
си рисува модерно,
но днес гледам: направило
слънцето черно!

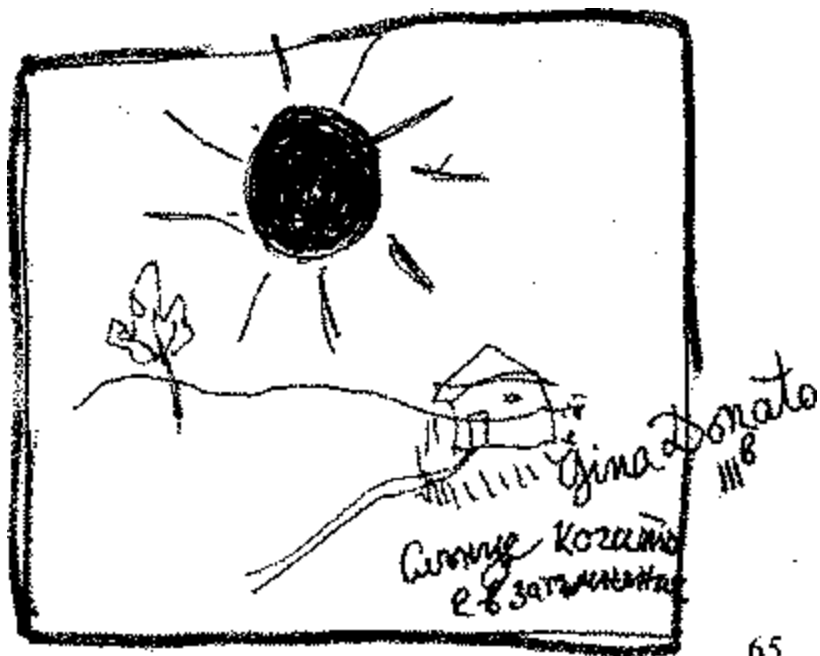
Отиваме двамата
при офталмолога.
Казва: „Нищо у дамата
да открия не мога.“

Завеждам детето
при психолога.
Казва: „Нищо, което

да бѹди тревога.“

След тез два специалиста
гледам, взирам се в листа.

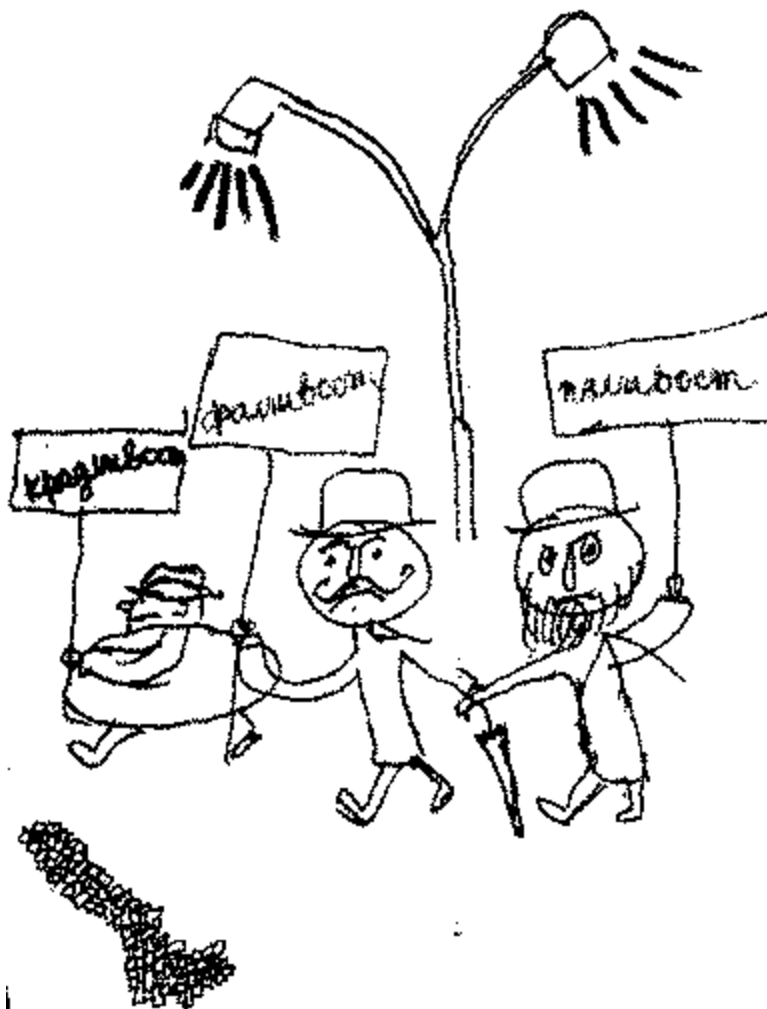
Не, не съм се излъгал,
долу в десния ъгъл
чета: „Джина Донато
ШБ отделение.
Слънце, когато
е в затъмнение“.

65

ТИТЛИ

Понеже
мнозина
живеят със
мания
да носят
отличия, титли
и звания
със
съответните
към тях
обръщения,
„Ваши
Милости“ и
„Ваши
Почтения“,
предлагам
: тоз, който със
своите лъжи
е добил
по-голяма
известност,
да се
уважи

с обръщение „Ваша Безчестност“.
Тоз, който се счита над всеки закон
сякаш крал е във своето кралство,
да бъде наричан — то се знае, с поклон —
„Ваше Нахалство“.
Следват: „Ваша Пъзливост“,
„Ваша Крадливост“,
„Ваша Фалшивост“

и „Ваша Бъбривост“,
и още толкова, и тъй нататък,
и този мой списък знам, не е кратък,
но ако бъде в парламента прието
да се титулува така всеки в лицето
(дори някой пъзлив
да бъде против,
някой зъл да не ще
своя ранг въобще).
поне ще се знае,
в тази наша държава
кой точно какъв е
и какво заслужава.

ТОЧКА И ЗАПЕТАЯ

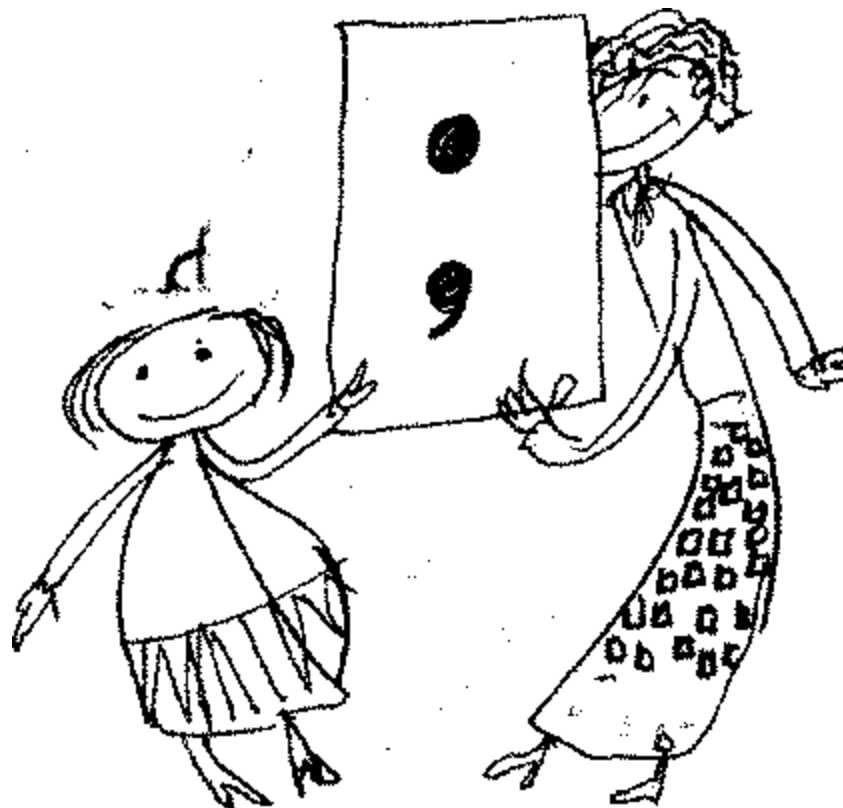
На
едно
изречение
бележ
ели края
две
приятелки:
Точка
и
Запетая.

Те
държали се
винаги
ръка
за ръка,
и
когато ги
виждали

неразделни така,

*всички букви се чудели
и възкликвали: — Как
е възможен тъй дружен
препинателен знак! —*

*И така ги почитали
и така уважавали,
че главните букви,
след тях се смаявали,*

*а когато у някоя
надвивал ината,
то червеният молив
й отрязвал главата!*

СТЪКЛЕНИТЕ ЧОВЕЦИ

*Къде ли е тази страна
не знам, и не в туй е въпроса —
по-важното е, че във нея
човеците от стъкло са.*

*При това от стъкло най-чисто,
фино, изящно, чудесно!
Но стъклото, както се знае
е крехко и чупи се лесно.*

*„Внимавай!“ — си казваш, но колкото
човек да си го повтаря —
чик! — стисваш ръката на някого,
и тичай да викаш стъкларя!*

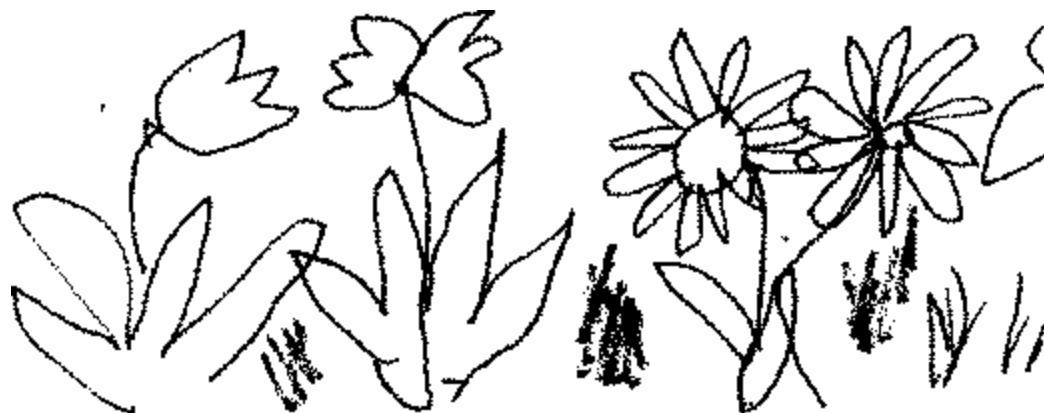
*Но затова пък там хората —
нали са напълно прозрачни —
не могат да крият подлости
и разни планове мрачни.*

*Те в мозъците четат си,
без даже уста да отварят,
и само си свалят шапките,
щом искат да разговарят.*

*Но понякога пак си ги слагат,
понеже — и туй е понятно —
да побъбриш с човек пет минутки
е винаги нещо приятно.*

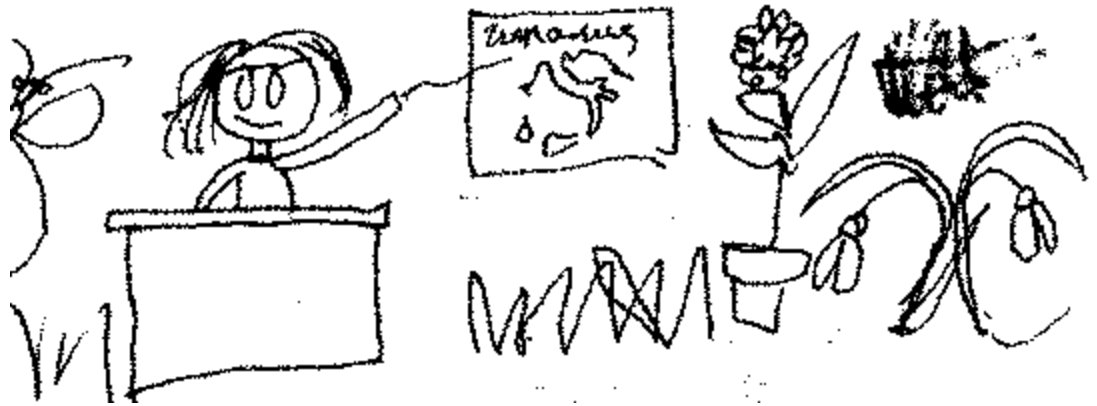

ЛЕХА ШІБ

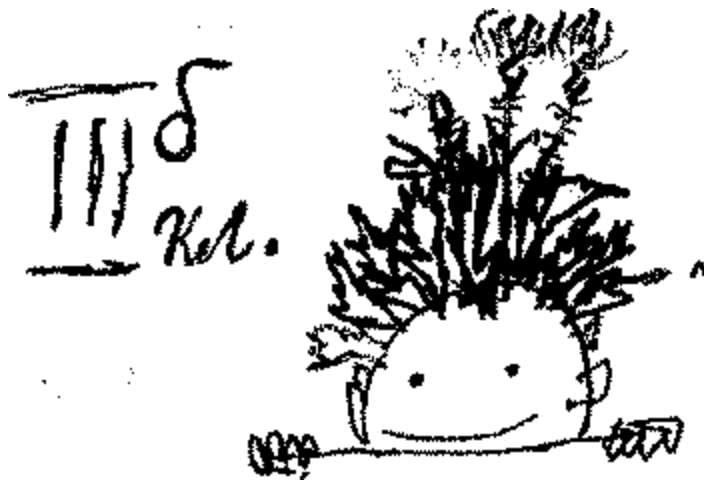

Чудно чудо би било,
ако някак би могло
да изникват на децата,
вместо косми по главата,
разни видове цветя,
според туй, с какво е
тя пълна вътре. Щом на този,
примерно, растат му рози,
значи, славно е момче,
и е също явно, че
щом са тези двама други
цели в мрачни теменуги,
сигурно замислят разни
пакости разнообразни;

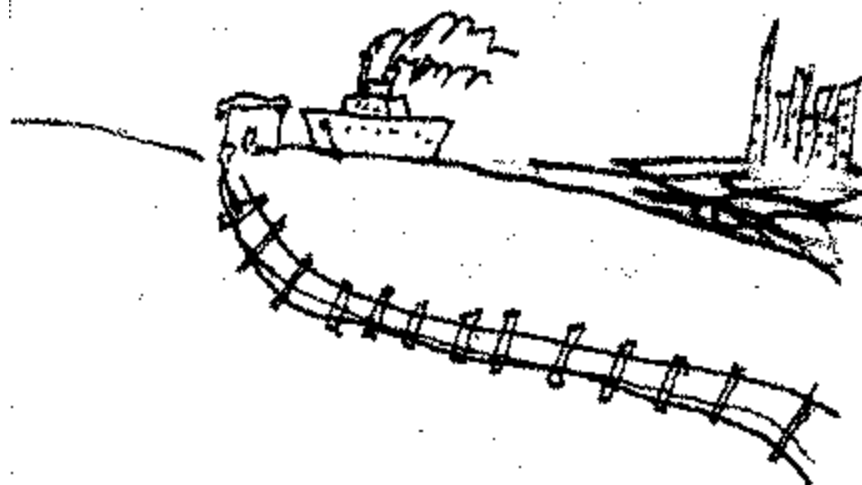
а какво подсказва този
фантастичен алаброс
от разчорлена коприва?
Явно, чорлави такива
са и мислите безброй,

от които никне той...
Ех, че смешна ще е тая
наша цветна класна стая!
Само дете може в миг
да се чуе грозен вик:
— Кой там, вместо да внимава,
с глупости се занимава!
Ставай и веднага вѣн,
ти с магарешкия трѣн!

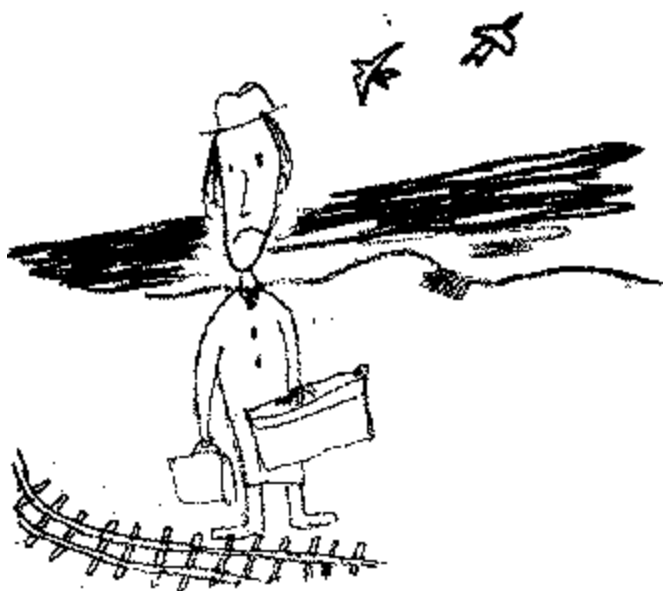

БЕДНАТА НИВКА

Какво взима със
себе си за из път
емигранта
във старото
куфарче и изтритата
чанта?

Шепя пръст,
един хляб, един плод,
една дрешка
и една много
тежка, малка мъка
човешка,

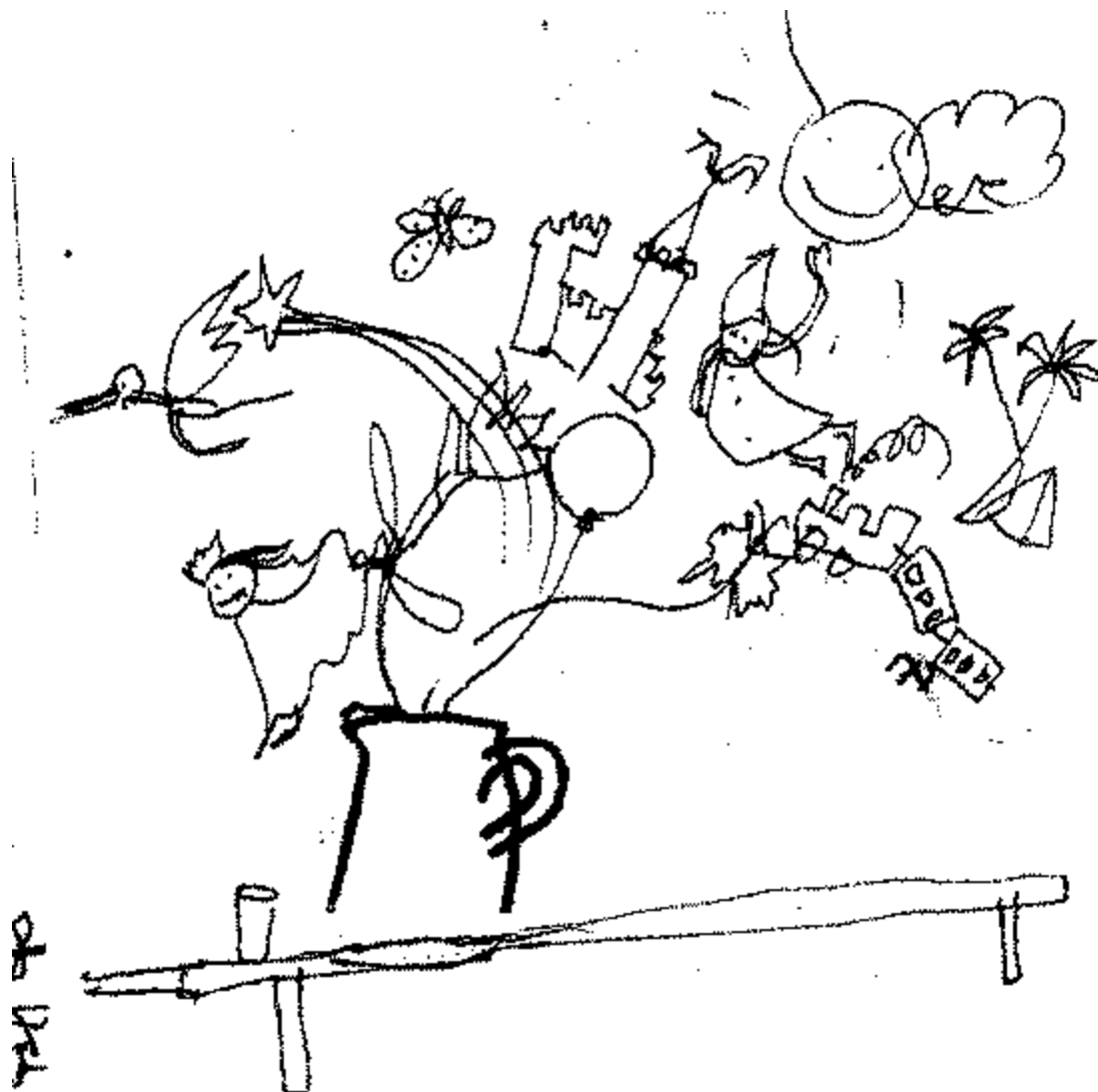
защото в багажа му го няма сърцето —
то не е пожелало да преплава морето;

като предано кученце то е избрало
да остане при кончето и при старото рало,

*и при бедната нивка, която не храни
своите дрипави, сбръчкани и нещастни стопани.*

*Тя се вижда от влака, но той вече извива,
и тя бързо смалява се и накрая се скрива.*

СПЯЩАТА ЦАРКИНЯ

*Откъде идат приказките?
От космоса някъде?
Аз лично си мисля,
че ги има навсякъде:*

в дървото на масата,

в розата, в каната...
Като пеперудката
в твойта шепичка хваната,

като черната семчица
в сърцето на динята,
всяка приказка, мисля си,
е сякаш царкинята

спяща и чакаща
да бъде събудена
и от своята хубост
да се види учудена.

Но за туй трябва принцът
да разчупи магията,
трябва някой поет
да отвори кутията

на своята поезия,
и разправят мнозина, че
ако нещата
развият се иначе,

то, каквото да казват
очилатите учени,
просто хиляди приказки
ще останат заключени,

а и твоята също,
за днес обещаната,
ще си спинка във розата
във масата, в каната...

Издание:

Джани Родари. Небето е на всички

Италианска

Превод: Валери Петров

Рисунки: Валери Петров

Художествено оформление: Златка Дъбова

Художник-редактор: Момчил Колчев

Печатни коли: 5. Формат: 70/100/16. Цена: 180 лв.

ИК „Колибри“, София, 1995

Печат: Издателство „Спектър“

ISBN 954-529-062-5

Gianni Rodari

Filastrocche in cielo e in terra II libro degli errori

Edizioni E. Elle, Trieste — Italia

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.